

D 10/97

Anmälan har inkommit till Kommerskollegium (KK) avseende godkände revisorn A-son. Ärendet har överlämnats till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertog KKs ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer skall ärendet, vad avser bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser d.v.s. förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma i fråga är varning eller upphävande av godkännandet.

Anmälaren ifrågasätter om A-son utfört sitt revisionsuppdrag i ett aktiebolag i enlighet med god revisionssed. A-son var vald revisor i bolaget fr.o.m. räkenskapsåret 1987/88 fram till dess bolaget gick i konkurs i mars 1993. Bolagets verksamhet bestod i import, handel och service av datorer. Väsentliga tillgångar i bolaget var enligt dess redovisning varulagret och balanserade organisationskostnader. I samband med konkursen framgick att redovisningen varit felaktig och att värdena på dessa båda tillgångsposter var betydligt lägre.

A-son har anfört att han åtog sig revisionsuppdragen för räkenskapsåren 1987/88 och 1988/89 först i maj 1990. Bolagets bokföring var vid den tidpunkten åsidosatt och bolaget var likvidationshotat eftersom dels årsredovisningar för dessa år inte sänts in till Patent- och registreringsverket, dels bolagets egna kapital till största delen var förbrukat. På grund av den tidspress som rådde kunde A-son enligt egen uppgift inte fullgöra sin granskning enligt god revisionssed. Revisionsberättelserna för 1987/88 och 1988/89 (räkenskapsårets utgång var i augusti) är daterade den 25 maj respektive den 28 juni 1990. I båda revisionsberättelserna anger A-son att granskningen av "årsredovisningen samt styrelsens förvaltning" utförts enligt god revisionssed och att årsredovisningarna upprättats enligt aktiebolagslagen. I den första revisionsberättelsen har A-son anmärkt "Då revisionsuppdraget erhållits förhållandevis sent kan jag varken till- eller avstyrka resultat- och balansräkningen." I den andra revisionsberättelsen saknas helt uttalande angående fastställandet av balans- och resultaträkningen. Vidare saknas i båda uttalanden om ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör. Båda revisionsberättelserna innehåller uttalanden om bolagets bristande kapital (bolagsstämman har att ta ställning till om bolaget skall träda i likvidation) samt att skatter och avgifter inte betalats i rätt tid.

Räkenskapsåret 1989/90 gjordes enligt A-son väsentliga granskningsinsatser. På grund av en schism mellan A-son och en nytilträdad företrädare för bolaget, anmälaren, kunde revisionen dock inte avslutas. A-son upprättade ett utkast till en revisionsberättelse i oktober 1991 men den avlämnades aldrig. A-son har uppgett att han därefter "väntade på att bli utbytt".

Revisorsnämnden, som haft tillgång till A-sons dokumentation, gör följande bedömning.

A-son har själv tillstått att han inte utfört sitt granskningsuppdrag avseende räkenskapsåren 1987/88 och 1988/89 i enlighet med god revisionssed. RN kan vidare konstatera att det av den dokumentation A-son överlämnat inte framgår att han alls vidtagit några granskningsåtgärder avseende dessa två räkenskapsår.

En revisor skall i den omfattning god revisionssed bjuder granska bolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Först härfter skall revisorn avge revisionsberättelse. Att klienten i vissa fall har intresse av att snabbt få fram en reviderad årsredovisning får inte påverka revisorn i hans skyldighet att utföra den granskning som krävs. En sådan ordning skulle innebära att mindre

nogräknade bolag genom att välja revisor sent skulle kunna undgå granskning av räkenskaperna och förvaltningen enligt god sed. I ärendet har framkommit att A-son avgett revisionsberättelser innan han slutfört granskning enligt god revisionssed. A-son har därmed allvarligt åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Att han dessutom i revisionsberättelserna mot bättre vetande intygat att granskningen utförts enligt god revisionssed och att årsredovisningarna upprättats enligt aktiebolagslagen är försvårande.

A-sons revisionsarbete för 1989/90 var i oktober 1991 i det närmaste klart, utkast till revisionsberättelse hade upprättats, men arbetet kunde inte slutföras på grund av att det uppstod en konflikt med bolagets företrädare. – Eftersom A-son bedömde det som omöjligt att fullgöra sitt revisionsuppdrag borde han ha avsagt sig uppdraget och inte passivt kvarstått som revisor till dess bolaget gick i konkurs ett och ett halvt år senare. Härvid skulle han ha sänt in en anmälan till länsstyrelsen (numera registreringsmyndigheten) och lämnat en redogörelse för iakttagelserna han gjort vid sin granskning.

Sammanfattningsvis har A-son underlåtit att revidera i enlighet med god revisionssed. Han har trots detta avgett revisionsberättelser för två räkenskapsår. I dessa har han lämnat information som är vilseledande. Slutligen har A-son passivt kvarstått som vald revisor under en lång period efter det att han faktiskt slutat befatta sig med bolaget. A-son har därmed på flera punkter allvarligt åsidosatt sina plikter som revisor.

Med stöd av 23 § andra stycket förordningen om auktorisation och godkännande av revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Lena Abjörner, Siv Björs, Anne-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus, föredragande.